

МИНТА, ИНИМЪ ШИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 2.

СЪМБЪТЪ, 12. ІАНЪАРИЃ.

1852.

НОБЛ РЕГЛАМЕНТ СКОЛАРІЃ ал школелор молдовене.

Ачел регламент лъкрат дн а. 1850 де о комисионе анъме оръндъитѣ де Домнъа църѣи Григоріе Александрѣ Гіка с'аѣ типрѣит дн а. 1851 ши с'аѣ хотърѣт а се днѣиинда. Пентрѣ ка ачелаш сѣ се нѣтъ жъдека динтр'ън дрепт пѣнт де ведере, есте де тревъиндѣ ка тѣкар принципіале лѣи денерале сѣ се репрѣдѣкъ аичі.

§. 1. Днвѣдѣтѣра пѣвлікъ есте гратъитѣ *) ши словѣдѣ пентрѣ тот локъиторіѣла дн Молдова.

§. 2. Гъвернъа есте даторіѣ а лѣа тѣсърі гравнѣче нѣи енерѣиче пентрѣ рѣспѣндіреа ши днтиндереа днвѣдѣтѣрѣи пѣвліче дн царѣ.

§. 3. Фіинд къ аверѣа де къпѣтеніе а Молдавей есте пѣтъмътѣла, а кърѣвѣа кълтѣрѣ радіоналъ поате днмълді капиталъа націоналъ, днѣииндареа де сколѣ де агрѣкълтѣрѣ, спре а лѣдѣи ши а днделпніи къпоштіндеге теоретіче ши практиче де економіе рѣралъ дн царѣ, есте де неапѣратѣ тревъиндѣ.

§. 4. Фіинд къ дѣпъ агрѣкълтѣрѣ, індѣстріѣа есте чел маї днсъмъпторіѣ извор де възъ старѣ а соціѣтѣдѣи, пентрѣ ачѣаста тревъе а днѣиинда ши сколѣ Індѣстріѣале саѣ Реале.

Тревъинда лор се сімте къ атѣта маї тѣлѣт, къ кът ратѣла індѣстріѣале есте сѣнѣс ла неконтеніте перфекціи ши інвенціи, карѣ тоате продѣкъ, не кът днмълдіреа дн аверѣа націоналъ, не атѣта ши днмълдіреа дн старѣа ачелора, каріи се дедаѣ лор.

§. 5. Фіинд къ статъа арѣ тревъиндѣ ши де върѣвѣдѣи днѣстраціи къ штѣиинді днлатѣ, де ачѣеа

прегѣтѣреа пентрѣ днвѣдѣтѣра лор се ва фачѣ дн сколѣ днмълдіале.

Днвѣдѣтѣра штѣииндіѣкъ прегѣтіндеге се днтемѣеаѣзъ, маї къ самѣ не літератѣра Еліпъ ши Латіпъ, фіинд къ нѣмаї къпоштѣреа кълтѣрѣи попсарелор чѣвѣлізатѣге днн векіме поате прегѣтѣи къ фолос пентрѣ днѣволтарѣа штѣиинделор.

Пентрѣ ачѣаста, днделѣтнѣичѣреа къ авторіи класіѣи, ва фѣи чел де къпѣтеніе обіѣкт ал днвѣдѣтѣрѣи днмълдіале. Не лънгъ ачѣаста тот де о потрѣвѣ днѣсемпѣтате есте днвѣдѣтѣра Реліѣіѣи, Цѣографіѣи, ши Історіѣи, прекъм къпоштіндеи де математікъ, де штѣиинді патѣрале ши де фѣлософіѣ. Ши фіинд къ штѣиинда лімѣвелор стрѣіне, челор модерне, нѣ нѣмаї тіжлѣчеште къпоштѣреа пропѣшнрѣлор чѣвѣлізатѣіѣ алтор цѣрѣи, чѣи ши днлѣснѣште релѣціѣле Молдовѣи къ еле; пентрѣ ачѣаста ши днвѣдѣтѣра де лімѣвѣи стрѣіне модерне дн днмълдіѣи, есте де неапѣратѣ тревъиндѣ.

§. 6. Пентрѣ днвѣдѣтѣра штѣиинделор днлатѣ сѣнт меніте факълтѣдѣіле, ла але кърѣра днѣииндѣре се вор аѣеа дн ведѣре атѣт штѣииндѣеле аѣстракте, кът ши ачѣеле практиче ши історіче.

Днѣииндѣреа факълтѣдѣілор, дѣпъ програмѣтѣ, ва аѣеа лок дѣпъ днлѣтѣрѣреа нѣдѣіѣлор карѣ дн стаѣ днпрѣотивѣ аѣтѣзіи, ши анъме, дѣпъ че прѣи ажѣторіѣла днвѣдѣтѣрѣлор днмълдіале се вор прегѣтѣи сколарѣи вреднѣіѣи де а днвѣдѣа къ ісправѣ штѣиинді днлатѣ, ши дѣпъ че прѣи тѣсъріле, че аѣ а сѣ лѣа де кътрѣ гъверн, се ва десѣвѣрннѣи нѣтѣрѣла профѣсорілор тревъиторіи ши ал кърѣдѣлор штѣииндіѣче.

Днвѣдѣтѣра днлатѣ аѣвѣнд а се аплѣка дѣпъ организѣреа скоалелор секондарѣ, ши прѣи зрѣтѣре несте зѣн нѣтѣр де анѣи, обіѣктѣле къпрѣнсе дн ачѣест регламент се вор пѣне дн лѣкѣрѣе къ модіѣѣкаціѣле черѣте де іспѣтѣи ши де тімп.

§. 7. Лімѣва націоналъ ва фѣи потрѣвѣит регла-

*) Ачѣест къвѣнт с'аѣ скрѣіс де днѣсѣш Вѣдѣ, дн локъѣа къвѣнтѣлѣи „ѣвѣлігѣтѣоре.“

менталї органїк Арт. 421, Кап IX, Секциеа а 4, сїнгърѣл орган ал дивьдътърѣ пьвлїче; еар спре а пьгеа еа ажъще ла градьлорїт де десволтаре, дїкьражареа еї прїп тьсърї потрївїте дїн партеа окьртьїреї, есте де неапъратъ тревзїндъ.

§. 8. Ъна дїн прїчїніле, каре аз дмпедекат пропъїнїреа дивьдътърѣ пьвлїче, фїнд лїса де професорї, ачеаста се ва дплтъра атът прїп дпфїндареа знеї сколї прегьтїгоаре, спре фортареа дивьдътърїлор пентръ скоалеле прїмаре, кьт шї прїп кїотареа де вьрвадї дивьдѣдї, прекьт шї прїп трїмїгереа де тїнерї вїне прегьтїдї ла зпїверсїгьдї стрейне кь келтвєала статьлї.

§. 9. Дивьдътъра пьвлїкь, фїе еа орї шї кьт де превзїтъ де персоане сїнгърале, айвь еа орї шї кьтъ атрацере дп, сїне дїсашї, тотъшї тревзе сь рьтвє не о треантъ дїаноеатъ, дакъ Окьртьїреа пь о ва прїмї ка о кондїціе неапъратъ а окьртьїреї фькцїїлор пьвлїче. Де ачеа сь ашазъ ка прїнчїп фьндментал, ка пїмїне сь пь поатъ днтра дп вїїторїз дп фькцїї пьвлїче, маї дпайнте де а дпфьдїша чертїфїкат, кь аз сьвьртїм кьрсєрїле де дивьдътъръ дп вре зпа дїн сколїле пьвлїче дїн царъ саѣ дїн церї стрейне.

Де кьнд се ва пьле дп лєкьраре ачеастъ тьсєръ, каре стьдїї, шї кьдї анї де стьдїї се вор чере пентръ окьпареа деосевїтелор фькцїї, сь ва леѣїбї прїп зп статът спечїалъ.

§. 10. Атът спре а дпгетеса дивьдътъра пьвлїкь не зп сїстем проват де есперїендъ, кьт шї спре а дплтъра гревьдїле каре астьзї сь дппротївескь котїзнереї де кьрдї орїціналє пентръ їнстрькциєа пьвлїкь, шї спре а ажъще не чел маї скьрт дрѣт ла пьгїндъ де а дптродьче дп сколї кьт маї кьрєнд кьрдїле сїстематїче, а кьрора лїпсє се сїште аша де тьлат, се ва прїїмї дп скоалеле Прїнчїпатьлї сїстемъ дивьдътърѣ дїн Прєсїєа. Пентръ ачест сьвьршїт се вор адъпа фьръ дпгьрзїере пентръ тоате ратъреле де дивьдътърї, кьрдїле каре сь дптревзїндеазъ дп скоалеле дїн ачеа царъ, спре а се традьче шї а се прєлєкра дьпъ тревзїнда де фадъ. Модьл традьчереї, а прєлєвьререї шї а тїпърїреї ачестор кьрдї, с'аз леѣївїт дп Кап а 7, Секциеа а II, ал ачествї регьламент.

Дпнпърдїреа дивьдътърѣ.

§. 11. Дивьдътъра дп Молдова есте дмпьрдїтъ дп треї ратърї.

I. Дивьдътъра прїмаръ.

II. Дивьдътъра секьндаръ.

III. Дивьдътъра дпалтъ.

Нр. I. §. 12. Дивьдътъра прїмаръ, ачєастъ дивьдътъръ се ва преда дп:

- а) Сколї елементарє.
- б) Сколї прїмаре дїн полїтїї.
- в) Скоалеле фетелор.
- д) Скоала де тьєстрїї.
- е) Скоалїле де мїлїтарї дїн касармїї.
- ф) Скоалїле армене.
- г) Скоалїле евреешгї.

Нр. II. §. 13. Пентръ дивьдътъра секьндаръ сьнт менїте:

- а) Скоалїле реале.
- б) Ферма моделъ.
- в) Цїмпасїїле.

Нр. III. Дивьдътъра дпалтъ ва кьпрїнде:

- а) Факьлтатєа фїлософїкь.
- б) Факьлтатєа жїзрїдїкь.
- в) Факьлтатєа теологїкь.
- д) Факьлтатєа медїкалъ.

Секциеа I.

Дивьдътъра прїмаръ.

A) Сколї елементарє.

§. 14. Скопъл ачестор скоале есте де а дпзьстра не фїї локьїгорїлор кь кьпошїтїндї неанпарат тревзїгоаре стьреї лор шї а форма дїн еї господарї вьнї шї оамєнї кь фрїка лї Dьмнезєѣ.

§. 15. Дивьдътъра ачєаста се дъ гратїсь сколарїлор.

§. 16. Скоалїле ачестє се вор форма акъм де одатъ кьте зпа дп фїе каре околъ, прїп зрмарє дп пьтър де 63, шї се вор ашьза дп сателе чєле маї дппопорате дїн чєнтръл скоалелор. Де партаментъл аверїлор вїсерїчєштї шї ал дивьдътърїлор пьвлїче се ва дппрїжї дьпъ време шї дьпъ дпкїнзїреа мїжлоачелор сале а дптвєлї асєтїне сколї шї не ла алте сате, дпчєнїнд дпфїндареа лор маї дптвєїз не ла тошїїле Моноастїрєшгї дїн кьпрїнєсъл дьреї, ка знєле чє дпфьдїшазъ маї тьлат дпдєспїре пентръ реалїзарєа ачєстгї скоп. Окьртьїреа де акъм дпайнте пь ва дпкьзїїнда дпфїндареа де тьргьрї, пїчї ва словозї хрїсоаве пентръ ачєст сьвьршїт, пьпъ а пь се дпкредїнда маї дптвєїз, кь прїпрїєтарїзл, каре черє ачєст фєлїз де дрїгъ, аз дпфїндат скоалє элементаръ дп локъл каре воєшгє а се деклара де тьрг.

§. 17. Обїєктєле де дивьдътъръ сьнт: а) Рєлїгїа. б) Чєтїреа. в) Сьрїереа. д) Патръ свєчїї дїн Арїтетїкь, е) Компьнерї практїче; прєкьт: контрактьрї, жаловє, etc. ф) Кьпошїтїндї практїчє де їндєтрїє агрїколъ шї домєстїкь, тьсєрарєа

пътънтълѣ шѣ а васелор, кѣпоштереа тѣсвѣ-
лор, etc.

§. 18. Обѣктеле ачесте сѣнт дѣпѣрѣте пе
кѣрсѣ де трѣи ані.

§. 19. Департаментъ дѣвѣдѣтрѣлор пѣвлѣ-
че ва пѣне фѣрѣ дѣпѣрѣiere дѣ лѣкраре компѣне-
реа зѣнѣ мапзалѣ пентрѣ дѣвѣдѣтѣра елеме-
тарѣ. —

Мапзалъ ачеста ва кѣпрѣнде пе лѣнгѣ обѣ-
ктеле маѣ сѣс дѣсѣмпате, шѣ кѣпоштѣндѣ ѣенера-
ле дѣпѣтѣоаре сѣпре десрѣдѣѣинареа прежѣдеделор
шѣ релелор депрѣндерѣ, прекѣм шѣ сѣпре лѣдѣреа
кѣпоштѣнделор фолосѣтѣоаре пентрѣ стареа докѣвѣ-
торѣлор. Пѣрѣндѣ сѣ вор дѣпѣрѣжѣ де а кѣпѣлѣра
ачест мапзалѣ, прекѣм шѣ челелалте тревѣтѣоаре
пентрѣ дѣвѣдѣтѣра фѣлор лор. Департаментъ
ва дѣлеснѣ кѣпѣлѣреа лор прѣп сѣторнѣчѣреа де
предѣрѣ тѣсвѣрате. Предѣл мапзалълѣ, каре ва
фѣ кѣт се ва пѣте маѣ мѣн, шѣ пѣмаѣ о деспѣтѣсѣ-
ре а касеѣ скоалелор де келѣтелѣе тѣпѣрѣеѣ, се
ва тѣпѣрѣ дѣ фрѣптеа кѣрѣдѣ.

§. 20. Докѣвѣторѣи вор пѣтеа пентрѣ дѣлеснѣ-
ре ашѣ трѣмете конѣиѣ ла скоалеле челе маѣ кѣ дѣ-
детѣпаре пентрѣ дѣпѣшѣ, фѣрѣ а фѣ тѣрѣпѣндѣ де
аѣ да ла ачѣа а околълѣ лор, дакѣ алта с'ар гѣсѣ
маѣ кѣ апрѣпѣере шѣ дѣлеснѣре.

§. 21. Дакѣ ла скоалеле де прѣп окоале, с'ар
деосевѣ сколарѣ кѣ таленте алесе шѣ аплѣкадѣи ла
дѣвѣдѣтѣрѣ, апоѣ дѣ тот анъл доѣ дѣн пѣтѣрѣл
ачестора чѣѣ маѣ аленѣшѣ, се вор трѣимѣте кѣ взпа
воѣндѣ ла резѣдендѣеа дѣнътѣлѣшѣ, знде вор фаче
конкѣрс кѣ тѣнерѣи рекѣмѣндадѣ де скоалеле чело-
ралалте окоале а ле ачелъѣ дѣнът, шѣ дѣн тодѣ
конкѣрѣндѣи се вор адеѣе доѣ, каре се вор дѣнеа пе
сокѣтеала статѣлѣ ла респектѣвелѣ сколѣ дѣнъта-
ле; с'ар сѣвѣршѣндѣшѣ ачестеа с'аршѣ кѣ еминѣн-
дѣе, вор трече ла конкѣрсѣл интернѣлор дѣн скоале-
ле сѣкѣндаре.

§. 22. О програмѣ спѣчѣеалѣ ва дѣпѣрѣдѣ
дѣвѣдѣтѣра прѣмарѣ де окоале пе ашѣ шѣ чѣасѣрѣ.

(Ва зрѣма.)

DIN ȚNGARIA.

Дѣн 31. Декѣмѣре ет. в. 1851.

Дѣпѣрѣ поѣделѣ регѣламентѣ пѣвлѣкѣте де кѣ-
рѣнд де кѣтрѣ гѣвернѣлѣ Țngariei, доо се ведѣ де

о дѣсѣмпѣтѣте маѣ понѣброасѣ, челе че адѣпѣтеск
ла дѣвѣнѣтѣдѣреа корелѣдѣзпелор попорълѣ фѣрѣ
дѣферѣндѣ де класе, де релѣе, орѣ шѣ де лѣмѣтѣ,
a. d. провѣсорѣа инѣтрѣкѣдѣне мѣнѣстерѣалѣ деспре
органѣсѣреа дерѣгѣторѣелор орѣанале — шѣ тѣсторѣ-
але, кѣм шѣ деспре адѣмѣнѣстрѣреа авѣреѣ орѣанѣ-
лор, шѣ а челор де сѣнт кѣраторат; прѣп ачѣаста
се ассѣкѣреазѣ фрѣнтѣрѣле персонале шѣ реале але
пѣнѣлѣлор, шѣ але челор карѣи дѣвинѣ ла пѣнѣтѣндѣ
де а се пѣтѣ кѣвернѣсѣ пре сѣне, шѣ се дѣрѣтѣреск
авѣселе стрѣгѣтоаре ла чѣрѣс де пѣлѣ ачѣ, че се
фѣчѣеаѣ ла адѣмѣнѣстрѣреа авѣреѣ челор рѣташѣ дѣ
стареа пѣнѣларе; — дѣ зрѣмареа ачестѣи инѣтрѣ-
кѣдѣне сѣнт а се форма дѣ тоате чѣтѣдѣле, опѣ-
делѣ, докѣрѣле аша пѣтѣте таксале, шѣ комѣнѣтѣ-
дѣле ачеле че аѣ авѣт маѣдѣстрѣте регѣлаге, кѣм
шѣ дѣ челелалте, каре воеск, комѣтѣгѣрѣ орѣанале,
че се вор окѣзна кѣ пѣстрѣреа, адѣмѣнѣстрѣреа,
шѣ комѣнѣтѣреа авѣреѣ орѣанѣлор, шѣ а челор де
сѣнт кѣратель; прѣп сѣвѣордѣнателе кассе пѣнѣларе,
сѣнт пѣмедѣата респѣнѣзавѣлѣгѣте а комѣнѣтѣдѣлор,
пентрѣ каре сѣнт дѣпѣпѣнѣте. — Де есте вре о
касѣс, кареа прѣтѣнде вѣгѣереа авѣторѣтѣдѣеѣ лѣдѣс-
латѣве асѣпра са, ачѣаста кѣ фрѣнтѣл дѣтрѣче кѣм
се зѣче тот пѣтѣрѣл, фѣнд чѣа маѣ таре дѣторѣн-
дѣ а фѣе кѣрѣѣ стат чѣвѣлѣсат а сѣпѣлѣнѣ скѣзѣмѣнѣ-
теле содѣетѣдѣеѣ дѣ тѣсвѣра, кѣ кареа ле чѣре кон-
дѣчѣереа фѣрѣчѣереѣ пѣвлѣче; орѣанѣи, шѣ чѣѣ пѣнѣ-
тѣчѣошѣ де а шѣ анѣра фрѣнтѣрѣле аѣ фѣст шѣ сѣнт
овѣнтѣл чѣл маѣ де кѣпетѣне а дѣпѣрѣжѣереѣ пѣвлѣ-
че пентрѣ доате стателе органѣсѣте кѣ лѣдѣ оме-
ноасе шѣ крѣстѣне. — Кѣм сѣаѣ адѣмѣнѣстрѣт пѣлѣ
ачѣ авѣреа пѣнѣлѣлор маѣ алес а дѣренѣлор, сѣаѣ
а колѣнѣлор сѣнт епѣтронѣа орѣ ѣзрѣсѣдѣндѣжнеа па-
трѣмонѣалѣ а прѣпѣретѣрѣлор де пѣлѣнт, поате се
шѣо дѣтѣнѣреаскѣ орѣ чѣне, кареле аѣ азѣт, де
п'аѣ шѣ възѣт, де формѣлѣгѣтеа прѣчѣдѣрѣеѣ ачѣ-
стѣеѣ, a. d. де се конкѣрѣеа орѣ пѣ се конкѣрѣеа авѣреа
рѣтѣасѣлѣ мѣнѣорѣнѣ, тот агѣт гаранѣе ера пентрѣ
ел; кѣчѣ респѣнѣзавѣлѣгѣтеа пѣ ера пе лѣнгѣ кон-
трѣлерѣе, фѣнд кѣ мандатѣрѣл Домѣнълѣ пѣлѣнѣ-
теск ера шѣ кѣратор, шѣ жѣде, a. d. ел фѣчѣеа со-
воата, шѣ тот ел о шѣ деслега; аелѣата маѣ де-
пѣрте пѣмаѣ прѣп але лѣѣ тѣнѣрѣ пѣтѣе трече, де
знде пѣ е мѣрѣре, деака вре зѣ орѣанѣл маѣорѣнѣ
пѣмаѣ ка прѣп дѣтѣмпѣларе естрѣордѣнарѣ пѣтѣе се
шѣ рекапѣте авѣреа пѣрѣнтѣеаскѣ. —

Алта е пѣвлѣкарѣеа планълѣ органѣсѣрѣеѣ ско-
алелор реале, технѣче сѣаѣ индѣстрѣаре пентрѣ Țngar-
ria. Кѣпоштѣреа ачестѣи планѣ пентрѣ пѣвлѣкѣлѣ

ромън, къ аѣта е де маї маре печеситате, къ кът дїн пвсетъра шї кореладїонеле попорълї ромън дїн провинчїеле австриаѣе, се дъ ла ведере чел маї зрїнїте постълат, ка о kondїїїїне не апъратъ а есїстендїеї сале, де ашї препара калеа ла индустрїѣ, тъестрїї, орї арте; шї къ кът ромънї ка колонї пън' ачї дн чеа маї маре парте се окънъ есклассїе пъмаї къ агрїкълтъра шї къ вїтърїт; еар прїн леїїле маї прбспете аграрїе, сеаѣ зрварїале се стрїмторїръ пъмаї шї пъмаї ла пропрїетатеа пътмънтерїлор, челе авъръ пън' ачї ка колопїкале сеаѣ зрварїале, скодъндъсъ маї престе тот локъл шї дїн лїбера пъшпърїе че о аве пън' ачї де кошпн къ фостїї пропрїетарї де пътмън, прїн зр-маре се vede аdevъръл дн днделесъла чел маї лъ-тїнат, днсе тот де оdatъ шї чел маї встъръторїѣ, къткъ не посессїїнеа де пътмън пъмаї де зп пътрарїѣ, шї не челе маї тълте локърї дн Бугарїа пъмаї де жъмътате де пътрарїѣ а знеї тошїї днтретїї, нъ се маї пот пътрї дъоъ тъкар, не кът чїпчї, сеаѣ чел пъдїн, шесе гърї, дїн каре копътъ о фамїліе, лъндъсе дн ведере шї аѣеа фаталъ datїнъ дъпъ кареа се днпарте шї аѣест клїншор де тошїоаръ дн къте а тътэ пъртїчеле, не къдї фрэдї орї кътпандї сзнт — къткъ къ днтълдїреа пътерълї фамїліелор, ;тревъе се зрмеъе тоталъ пазпертате, де нъ перїчїне де фомте, се поате перчепе шї фъръ вїсїїне профетїкъ, прекъп шї аѣеа, къткъ алт mod де а скъпа, ка се нъ денїнъ атъте фамїлії къстїгъндъшї пъїнеа де тоате зїле-ле къ не ассекъратъл лъкръ ал тънїлор не тоатъ зїоа не ла стрейнї, сеаѣ ла зрїсїга старе де про-летарї, нъ есте де кът днвъдареа тъестрїїлор, сеаѣ а тънъфънтъреї. — Саѣ десъвтът маї де тълте орї прїн органъл аѣестор Gazete, стрїкъчосъла шї аѣзрїсїтъл прехъдїдїѣ, че аз днстрейнат не ромън пън' ачї, не лъгъ алте педечї пъсе де стрейнї, — — дела апъкареа тънъфънтъреї. Педечїле стрейне с'аѣ делъгърат прїн нова шї егала релъларе а индустрїеї, естїнъс де къръ гъвернїл днтърътеска престе тоате провинчїеле австриаѣе; се чере пъмаї ка органеле лътїнъреї попорълї а. d. преодїї не карї еї аскълтъ попоръл, сел лътї-незе шї сел дндетне къ есетпъла С. Іосїф каре-ле аѣ фост лъкръторїѣ де лемп, ка се перчепъл, къткъ пъїнеа де тоате зїледе се поате аронїсї нъ пъмаї къ сапа, чї шї къ тънъфънтърїа; шї къ днвъдареа счїїнделор реале е де фолос пентръ фїекаре от, фїе лъкръторїѣ де пътмън, фїе тънъ-фънтърїсїтъ, орї невъдїторїѣ. —

Асетїне скоале реале аѣеа де пъте къпоскъте, дн Бугарїа, аѣаръ де зпїкъл інстїтат ал счїїнделор

реале днфїїндат дн Песта днпїнте къ патръ анї, п'аѣ есїстат пън' ачї. Пентръ аѣеа пентръ де але къпоаште фолосъл чел ръспъндеск прїн прїб-чїїїеле пентръ верї че классъ а кълтъреї реале, а-дагъ ачї прелїмїнарїеле дефїнїдїїнї дїн пъмїтъл план.

§. 1. Скоалеле реале сзнт мїжлочїе, днтръ скоале-ле попъларїе, шї днтръ інстїтутеле технїче. Аѣеле аѣ де скоп, аѣаръ де їскъсїнда дегенарл, ла кареа дїптеск фъръ де днвъдареа лїтълелор классїче векї, а мїжлочї атът зп град мїжлочїѣ де прекъл-търъ пентръ днтрепрїндерїле индустрїаре, кът шї препъръдїїне ла інстїтутеле де днвъдътърї технїче.

§. 2. Скоалеле реале се днпартъ: дн скоале реале де жос, шї де свс.

§. 3. Скоала реалъ де жос е препъръторїе пентръ чеа де свс, фїїнд тот деодатъ менїтъ де а мїжлочї о кълтъръ де сїне стътътоаре пентръ жъ-рърїле мессерїелор челор маї де жос четъдечене шї сътене. Пропъне овжептеле днвъдътърї префе-рент дн метод маї попъларїѣ, шї ка комплетъ скоалъ реалъ де жос, копътъ чел пъдїн днтр'ън кърс де триеннїѣ.

§. 4. Пентръ де а фаче дестъл черїнделор де кълтъръ але челор карїї се аплеакъ де тїмпърїѣ ла тъестрїї, шї пентръ аѣеа нъ сзнт дн старе а петрече ла вре о скоалъ реалъ, треї анї се пот днфїїнда не лъгъ скоалеле реале комплете де жос къ кърс де триеннїѣ, шї пъмаї къ кърс дої анї. Асетїне скоале се вор дїне ка прелърдїрї але скоа-лелор попъларїе, къ каре вор аѣеа а рътъне дн-тръ легъментъл сеѣ де пън' ачї.

§. 5. Дн скоала реалъ маї маре се копїнъ днвъдътъръ апъкатъ дн скоала реалъ де жос, дн-тр'ън mod маї тълт счїентїфїк; аѣеа комплетеаъ тъсъра че есте а се къстїга днтр'аѣесте скоале, а дегенарелї кълтъре оменептїї, фортънд тот деода-тъ спедїалъ скоалъ пренъръторїе пентръ счїїндел-ле технїче.

§. 6. Скоала реалъ маї маре пїкърїеа нъ поа-те ста пъмаї де сїне, чї дн тот локъл дн легъ-тентъ къ скоала реалъ маї мїкъ; амъндое фак пъ-маї зп інстїтат де днвъдътъръ сзнт зп дїректор комъне. Пот днсе се стеа скоале реале маї мїчї, фъръ де алтъ скоалъ реалъ маї маре ш. а.

§. 13. Овжептеле днвъдътърї дн скоала реалъ де жос. 1. Днвъдареа релелїїнеї. 2. Лїтвѣа їс-стїгъдїїнеї е фїе кареалїтъѣ а патрїеї де дъпъ ре-череїїїеле попорълї, каре їа парте къ преферїндъ ла інстїтат. а) а двоа лїтвѣа а патрїеї. в) Лїтвѣа германъ, нефїїнд къпрїнъсъ днтръ челе де маї свс. 3. Географїа шї їсторїа. 4. Математїка елет. 5. Арїтметїка апїкатъ. 6. Ѓсторїа патъралъ. 7. Фї-сїка. 8. Счїїнда машїнелор. 9. Хемїа. 10. Делї-нїареа (десемпъл) къ архїтектъръ. 11. Моделла-рїеа. 12. Калїграфїа. 13. Кълтъл. 14. Пїмпастїка. 15. Стенографїа (скрїсоареа їте). — Дїн фоеа гъв.